

GEBROEDERS KALKOEN

Blijspel in drie bedrijven door Gerard Nielen

Jacob Kalkoen (Klaas Dijkema) Togido 1990 Hendrik Kalkoen (Jan Lahpor)

Herziene versie door Harmen Kramer (2020)

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE GEBROEDERS KALKOEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **GERARD NIELEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2020 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

1. JACOB KALKOEN,
winkelier 55 jaar, goedgezak
2. HENDRIK KALKOEN,
zijn broer, 60 jaar, narrige man
3. HANSJE KALKOEN,
hun zuster, 58 jaar. Ouderwetse vrouw
4. LEO NIEUWLAND,
hun neef, 30 jaar. Man met moderne ideeën
5. EEFJE VAN ELSEN,
vriendin van Leo, 28 jaar. Mooie, moderne vrouw
6. WIM DE NIJS,
20 jaar, winkelhulp. Vlotte, vrolijke jongen
7. HORSTMAN,
huisvriend, 50 jaar. Redelijk modern
8. TRUI,
Al jaren huishoudster, 60 jaar. Kan het goed vinden met Jacob maar niet met Hendrik
9. MEVROUW REESER,
Woordvoerster van de vakbond. Pittige tante.

EERSTE BEDRIJF

Toneelschikking

Het stuk speelt zich af in de huidige tijd. Wanneer de gordijnen opengaan zien we een ongezellig, ouderwets kantoor waar de tijd al tientallen jaren heeft stilgestaan.

Links en rechts staan 2 hoge lessenaars. In het midden een eetkamertafel met 2 stoelen. Aan de wand een groot portret van de ouders van de gebroeders Kalkoen. Verder een stelling met slordig gestapelde dozen.

De deur in het midden heeft het opschrift: WINKEL. Links is een deur naar de keuken. De broers zijn ouderwets gekleed. Beiden dragen een stofjas.

In de winkel worden garen, band, gordijnen en kleding verkocht.

Als het gordijn opengaat zijn Hendrik en Wim druk bezig met het uitpakken van een doos.

HENDRIK: Juist, vier truien. Komt dat uit?

WIM: Ja meneer. En dan heb ik hier nog twee pakken Engelse breikatoen voor € 25,00.

HENDRIK: *(tot Jacob)* Dat gaat nog altijd voor € 3,50?

WIM: Ja, meneer.

HENDRIK: Ik vraag het niet aan jou! Moet jij ons gaan zeggen wat we verdienen moeten?

WIM: Ach, ik dacht...

HENDRIK: Kijk jij maar of de boel wel klopt. Dat lijkt me beter!

WIM: Dat had ik al gedaan meneer. Twee doosjes met haakjes en dat voor € 13,80 per doos. Dat zijn die pakjes die voor € 2,00 verkocht worden.

HENDRIK: Zo! Hé! Dat wist ik niet! Ik zit ook nog maar 40 jaar bij de zaak.

WIM: Nou ja... omdat u het zojuist ook vroeg van die breikatoen.

HENDRIK: Hoor die brutale jongen nou eens, Jacob! *(tot Wim)* Je had dertig jaar geleden bij mijn vader in dienst moeten zitten. Die had jou een knal voor je bijdehante kop verkocht voor zo'n antwoord.

WIM: Dan ben ik blij dat ik niet dertig jaar te vroeg ben geboren, meneer.

HENDRIK: Nou vooruit! Ga jij maar naar de winkel, met je apekop. Ik spreek je later nog wel. *(Wim af)*

JACOB: *(een brief lezend, verbaasd)* Wat is dat? Hé jongen, kom nog

eens even terug. (*Wim terug*) Weet jij hier wat van? Hier valt me de mond van open!

HENDRIK: Wat is d'r?

JACOB: Alweer zo'n brief van 't FNV. Nu wil er iemand van de vakbond bij ons langs komen om te praten over de lage salarissen.

HENDRIK: (*kijkt Wim aan*) Nou?

WIM: Ja meneer, ik weet het, daar hebben we het over gehad tijdens de vergadering. (*Jacob en Hendrik verstomd*)

JACOB en HENDRIK: Op wat voor een vergadering?!

WIM: Van 't FNV, meneer.

JACOB: En wat zeiden ze daar dan over ons?

WIM: Nou, niet veel goeds, meneer.

HENDRIK: Vertel op, snotjong!

WIM: Als u dan maar niet kwaad wordt.

JACOB en HENDRIK: Nou, zeg op, aap!

WIM: Nou, ze zeiden dat de salarissen hier zo idioot laag waren en dat de brieven onbeantwoord bleven en dat daarom nu maar eens iemand van het bestuur jullie zou komen bezoeken.

HENDRIK: Hoor je dat, Jacob? Hoor je wat die gast daar zegt? (*tot Wim*) Wegwezen jij!

WIM: Ziet u nou wel dat u kwaad wordt?

HENDRIK: Weg nu! Snotneus! (*Wim snel af*)

JACOB: 't Is toch wat...

HENDRIK: Zo'n druiloor! Die gast moet eruit. Dit gaat zo niet langer!

JACOB: (*sussend*) Nou.... nou...

HENDRIK: Doe ik 't weer verkeerd?

JACOB: Eigenlijk heb je hem ertoe gedwongen om dat te zeggen.

HENDRIK: Wel ja. Geef mij de schuld maar weer. Ik ben hier de boeman, is 't nou goed?

JACOB: Als je zo gauw kwaad wordt...

HENDRIK: (*kwaad*) Ik word niet kwaad, maar jij maakt mij kwaad. Als jij alles maar van je personeel slikt... Ik dus niet!

JACOB: Hij is misschien een beetje eigenwijs, maar het is een redelijke jongen. Nou ja, aan iedereen mankeert wel iets. De klanten mogen hem wel.

HENDRIK: Ja, dat is zo.

JACOB: Ja, dat is zeker zo! Een beetje stom van je dat je hem hebt weggestuurd.

HENDRIK: Dat wij hem hebben weggestuurd.

JACOB: Ik ook? Nou, vooruit dan maar, wij dan... Afijn, ik zou wel eens willen weten wat die persoon van het FNV hier komt doen.

HENDRIK: Dat zal wel in die brief staan, denk je ook niet? Dat is

natuurlijk zo'n jong geval, die niks van de wereld weet en die ons wel eventjes komt vertellen dat wij een stelletje uitzuigers zijn... *(cynisch)*
Ja, we leven in een schitterende tijd tegenwoordig. Ik ben blij dat die ouwe van ons dat niet hoeft mee te maken!... Heb jij zin om die opruier te woord te staan?

JACOB: Zeker, we moeten laten merken dat we helemaal niet bang voor haar zijn. En als ze teveel herrie maakt, dan is daar *(wijst)* het gat van de deur.

HENDRIK: Een vrouw nog wel! Natuurlijk! Nou ja, jij moet het maar weten.

JACOB: Maar we blijven toch gewoon baas in onze eigen winkel?

HENDRIK: Dat lijkt mij ook... Het is me nogal een tijd om hoge lonen uit te betalen. De ontvangsten zijn tegenwoordig ook niet al te best! Het is bar en boos.

JACOB: De concurrentie, man, de concurrentie. Winkelcentrums reizen als paddestoelen uit de grond en er wordt steeds meer online gekocht. En dan met al die pasjes en zoveel procent korting. 't Is verdorie alsof het voor niks wordt verkocht.

LEO: *(komt binnen)* De vertegenwoordiger van Van Buren is d'r.

JACOB: Heb je 't lijstje klaar?

LEO: Ja oom. *(geeft de bestellijst aan Jacob. Jacob bekijkt het)*

HENDRIK: Zuinig aan hoor, met kopen! Er komt tegenwoordig meer in dan dat eruit gaat.

LEO: 'n Ja, wat zal ik daarvan zeggen?

HENDRIK: Zeg jij maar niks. Wat wij doen, daar deugt toch niks van. Jij hebt de wijsheid in pacht, jongen.

JACOB: Hendrik, doe nou niet meteen weer zo. Hij zegt toch niks. *(tot Leo)* Wat is dit?

LEO: *(enthousiast)* Dat is nieuw: Tafellint. We kunnen ze leveren in zalmkleur, fraise, grasgroen, pauwblauw, lila en wijnrood!

HENDRIK: Wel ja! Wel ja! Zet er nog maar 20 kleuren bij. Wat moet je met al die onwijse kleuren?

LEO: Het is de nieuwste trend oom. Iedereen vraagt ernaar!

HENDRIK: We hebben nog dozen vol met dat spul.

LEO: Ja, zwart en wit. Nou, die kunt u gerust in de container gooien.

HENDRIK: Als jij de baas was, dan kon onze hele winkel wel bij het grof vuil.

LEO: De helft zeker. Dat is nou juist de oorzaak van de slapte. Het kan me niet schelen of u er kwaad om wordt, maar als wij niet met de tijd mee gaan dan kunnen we de winkel op den duur sluiten.

JACOB: Ho es even, nou moet je niet overdrijven.

HENDRIK: Het valt mij mee dat ik es een keer gelijk krijg.

JACOB: Maar of Leo nu helemaal ongelijk heeft... Als de mensen nou eenmaal die kleuren willen, dan moeten we wel mee.

HENDRIK: Over een maand is de trend weer heel anders en dan zitten we met dertig rollen lint van 'n halve meter breedte in de maag. Maar je gaat je gang maar! Ik heb toch niks meer in te brengen. (*gaat kwaad aan het werk*)

LEO: Laten we dan maar met een paar kleuren beginnen.

HENDRIK: Wel ja, neem 36 kleuren!

JACOB: Ik zal wel eens zien. Als het te duur wordt, dan doen we 't niet. (*Jacob af*)

LEO: (*zucht*) Ach – ach...

HENDRIK: (*doet hem na*) Ach – ach... Ach – ach! Je moest ons er maar uitzetten. Wij deugen niet meer voor de zaak.

LEO: Zullen we het daar maar niet over hebben, oom. Daar is al zo vaak over gepraat. Zou u als beginnende ondernemer graag een niet goed lopende zaak overnemen?

HENDRIK: Dan neem je toch lekker niks over. Liefhebbers genoeg!

LEO: Dat hebben we niet afgesproken. Mij is beloofd dat ik later deze winkel kan overnemen. Als dat niet zo was, dan was ik hier nu niet.

HENDRIK: Wij zijn verschrikkelijk voor jou. Zeg het maar gerust. Je moest je schamen! Is dat nou je dank?

LEO: U hebt mooi praten. Het kan nog jaren duren voor u uit de zaak gaat. En in die tijd moet ik toch ook leven? En dan heb ik het nog niet eens over samen wonen of trouwen.

HENDRIK: Sjongejonge! Wat hoor ik nou?

LEO: Ja, dat zult u wel als een misdaad beschouwen, maar mag een man van mijn leeftijd niet eens aan een huwelijk denken? Dat u nou allebei vrijgezel gebleven bent...

HENDRIK: Daar zijn we trots op! Trots! Trouwen, dat is werkelijk het stomste wat een man kan doen... Dacht je dat we waren geworden wat we nu zijn, als wij... (*wijst op zijn voorhoofd*) (*tegen publiek*) Wat weten vrouwen nou van zaken? Uitgeven ja... het geld over de balk smijten, dat kunnen ze. Als ze honderd euro op tafel zien liggen, dan denken ze dat ze het wel even op kunnen maken en dat doen ze dan ook. Voor je het weet puilen de kasten uit met troep waar je niks aan hebt.

LEO: Hebt u misschien ervaring?

HENDRIK: Voorbeelden genoeg en dat lijkt me beter dan het zelf te ondervinden. Als je er eenmaal ervaring mee hebt, is het al te laat. Wil je je toekomst vergooien door te gaan trouwen? 't Is zeker een flauwe grap je?

LEO: Met zulke dingen spot ik niet.

HENDRIK: Nee, dat doen alleen zulke idioten zoals ik. Hoe haal je het in vredesnaam in je harses! (*schrikt*) Je hebt zeker al een vrouw op het oog?

LEO: Ja, onlangs heb ik een fijne vrouw ontmoet.

HENDRIK: (*valt bijna flauw*) Nee toch? Dat meen je niet! En dat zonder onze toestemming?

LEO: Kom nou toch, ik ben een volwassen man hoor!

HENDRIK: Dus... met andere woorden: je hebt ons niet nodig?

LEO: Daarvoor tenminste niet.

HENDRIK: Hier vallen me de vullingen van uit de kiezen... Maar zeg eens, wat wil je eigenlijk?

LEO: Genoeg verdienen om te kunnen trouwen.

HENDRIK: Jij bent ook lid van 't FNV zeker?

LEO: Ja oom, vreselijk hè?

HENDRIK: Dus we hebben 't ook aan jou te danken dat hier straks zo'n mal mens van de vakbond komt.

LEO: Dat ontken ik niet.

HENDRIK: Wel alle... Je bent een geboren socialistische, rooie hond! We zullen met jou eens andere maatregelen nemen, mannetje!... Dus: jij wilt trouwen en later deze zaak, ónze zaak, naar de ratsmodee helpen?

LEO: Wat praat u toch? U kent haar niet eens!

HENDRIK: Ik wil haar ook niet kennen. Geen vrouw die deugt. Allemaal één pot nat.

LEO: Denkt u ook zo over uw moeder?

HENDRIK: Ja, werk een beetje op m'n gevoel!

LEO: 't Is maar de vraag of u dat heeft. (*Jacob komt op*)

HENDRIK: Je hebt wat gemist, man. Een geweldige neef hebben wij.

JACOB: Wat nou weer?

HENDRIK: Wat nou weer?...Wat nou weer? Maak ik weer ruzie? Deze meneer hier is met tegenzin aan het werk. Hij verdient maar een hongerloontje en je moet begrijpen: Hij scharrelt ook nog!

JACOB: Nee toch?

HENDRIK: Ja! Hij wil trouwen!

JACOB: Is 't hem in de hersens geslagen?

HENDRIK: Vraag je dat nou? Hij wil zoveel verdienen dat hij er een dure vrouw bij kan onderhouden, zodat hij later de zaak de vernieling in helpt. Daarbij is ie lid van de vakbond. Dat dat mens hier komt om over de lonen te praten, dat is z'n werk! En ik heb geen gevoel. O, man, ik moet weg, want ik barst van de ellende. Laat me d'r uit alsjeblieft!

JACOB: (*bang*) Laat je mij er nou helemaal alleen voor staan! – Leo, is

dat allemaal waar?

HENDRIK: O, heb ik weer staan liegen?

LEO: *(tot Jacob)* Oom Jacob, zeg nou eens eerlijk. Heeft een man die goed zijn best doet, geen recht op een behoorlijk leven en een huwelijk?

HENDRIK: *(hoogst verbaasd, tegen publiek)* Een huwelijk en een behoorlijk leven! Hoe kan dat nou samen gaan?

LEO: Ja, u kunt het weten. *(tot Jacob)* Als u mijn vriendin nou eens leerde kennen...

HENDRIK: Laat je niet opstoken door die vent, Jacob...

JACOB: Ja, kijk, weet je, vóór het trouwen zijn die vrouwen gerust wel lief, maar daarna... *(kijkt Leo aan)* Maar goed, ik begrijp dat jij dus al op het punt staat... Man, jongen, wat is dat met jou gauw gegaan.

HENDRIK: En dát gooit ie ons zo hup! Voor de voeten. Zonder enige voorbereiding.

LEO: *(tot Jacob)* Ik heb het er toch al eens over gehad, dat ik een meisje...

JACOB: Ja ja, maar wie denkt er dan meteen aan het ergste? En is d'r nou helemaal niks meer aan te doen? Leo, je bent nog zo lekker jong. Dit zijn de mooiste jaren van je leven.... Verknoei dat nou niet aan een vrouw!

HENDRIK: Ach, doe maar geen moeite, Jacob. Dat heeft mij ook niks geholpen. 't Is veel beter om te bedenken hoe we dit ongeluk kunnen voorkomen.

LEO: *(boos)* Zeg oom Hendrik, dit hoef ik niet te pikken!

JACOB: Zachtjes aan, Hendrik. Met zachtheid kom je verder dan met geweld.

HENDRIK: Ja, dat is waar. Dat is bij alle gekken zo.

LEO: *(driftig)* Het is toch niet te geloven wat u er allemaal uitkraamt.

HENDRIK: Grijp me maar! Smijt mij d'r maar uit! Jij bent tot alles in staat, dat hebben we gemerkt.

JACOB: Hou jij je nou eens twee minuten koest! We moeten van weerskanten zes weken de tijd nemen om ons te beraden over deze stap.

HENDRIK: Misstap!

JACOB: Mocht Leo na die periode blijven volharden in zijn besluit, dan zal hij ons moeten overtuigen dat zijn aanstaande vrouw een volmáákte vrouw is.

HENDRIK: Dat lukt hem nooit. Een volmaakte vrouw! Zoiets bestaat toch helemaal niet...

JACOB: Dan zal je ook wel geen bezwaar hebben tegen mijn voorstel.

LEO: Ik heb heus geen zes weken bedenktijd nodig.

JACOB: Maar wíj wel!.. Loop jij nou maar niet te hard van stapel, jongen. Misschien is zes weken bedenktijd nog wel tekort... Probeer erachter te komen wat haar minpunten zijn. En probeer zo mogelijk... ik zeg (*iets rustiger maar met meer nadruk*) zo mogelijk... die minpunten te verbeteren. Kortom, doe er alles aan om haar zo voordelig mogelijk aan ons te laten zien, als het zover is.

HENDRIK: Nou, van mij hoeft dat helemáál niet, hoor! Zie je het al voor je? Dan gaat ze hier in de zaak ook nog eens de lakens uitdelen, zeker?

JACOB: Het is nog niet gezegd dat hij zijn vrouw in de zaak neemt.

LEO: Ze is in een winkelbedrijf opgegroeid, oom, en in staat de firma tot grote bloei te brengen. Ze wil dit graag bewijzen.

HENDRIK: Wel ja, had haar meteen meegenomen, joh.

JACOB: Nee, dat gaat natuurlijk niet. Twee verliefden in dezelfde zaak... Dat zou een mooie boel worden.

HENDRIK: De hele dag dat geflikflooi en gefriemel achter de balie. Ik kan het geroddel in het dorp al horen.

JACOB: Naar haar kennis van zaken, daar kunnen we wel eens naar informeren.

LEO: En vóór die proeftijd van zes weken wilt u dus geen kennis met haar maken?

HENDRIK: (*afwerend*) Nee, alsjeblieft niet!

JACOB: Dat zal in deze omstandigheden wel 't beste wezen. Laten wij ons maar aan die zes weken vasthouden, Leo. Later zal je zeggen dat ik het bij 't rechte eind heb gehad. (*Leo zucht*) Je bent er niet blij mee, hè?

HENDRIK: Kan je begrijpen! We hadden moeten zeggen: Alstjeblieft meneer Leo, kom binnen met dat schitterende wijf van je, neem de zaak over en stuur ons naar het oude mannenhuis.

JACOB: Nou nou, Hendrik, neem me niet kwalijk, maar....

HENDRIK: Ja, ik overdrijf vast weer. Ik word kinds... Ik word gek! Ik ga d'r tussenuit, ik moet frisse lucht hebben... Maar ik zeg je dit: ik neem geen kruimel verantwoording op me. (*tot Jacob*) Constateer jij maar lekker alléén over zes weken of die meid volmaakt is of niet. Ik wil er niks mee te maken hebben. Niks. En als de zaak helemaal naar de mallemoeren gaat, kom dan niet met je gejack aan m'n hoofd zeiken! (*kwaad af naar de winkel*)

JACOB: Sjongejonge, wat 'n ellende ineens.

LEO: Is het mijn schuld, oom Jacob?

JACOB: Ach, ik weet het niet, maar ik ben er wel een beetje van uit m'n doen. We zullen er maar het beste van hopen en er voorlopig niet meer over praten... En daarbij: kennis maken is nog geen

trouwen.

HORSTMAN: (*vrolijk op*) Goeiedag heren.

LEO: Meneer Horstman, goedemorgen.

JACOB: Môgge, Horstman.

HORSTMAN: Ik kom zo maar even binnenvallen, hoor.

JACOB: Je hebt helemaal gelijk, man. Verveelt 't vutten jou nog niet?

HORSTMAN: (*zit bij de middentafel*) Helemaal niet. Ik kan het je sterk aanraden. Tenminste...

JACOB: Wat tenminste?

HORSTMAN: Ik weet eerlijk gezegd niet of het iets voor jullie is. Twee van die antieke winkelrotten. Ik zie jullie al zitten. Dromend voor jullie uitstarend met het hart vol van heimwee naar klosjes garen, lint, veters en truien.

JACOB: Op zich hebben we de tijd nog wel... Of de plannen van Leo moeten nu ineens doorgaan.

HORSTMAN: Hoe bedoel je dat?

JACOB: Die knul wil trouwen!

HORSTMAN: Gelijk heeft ie!

JACOB: Ja joh! Moedig hem nog even aan.

HORSTMAN: Wat? Moet hij ongetrouwd blijven, omdat zijn ooms zulke verstokte vrijgezellen zijn gebleven? Het zou toch zonde zijn als jullie hem daarin zouden tegenwerken.

JACOB: Ongelukken voorkomen, dat kan nooit een zonde wezen.

HORSTMAN: Ach, ga toch weg! Wat weet zo'n oude droogkeutel daar nou van. Jullie hebben nog nooit een vrouw om je heen gehad. Ja, Trui, jullie huishoudster! Maar dat is nou toevallig zo'n vrouw waar je bang van wordt. Zouden jullie niet eens een andere huishoudster nemen? Het zou sowieso een goed idee zijn wanneer jullie eens met ander, vróúwelijk gezelschap in contact zouden komen.

JACOB: Ach, ga toch weg! Waar zie je ons voor aan?

HORSTMAN: Voor mensen die een halve eeuw lang nog nooit links of rechts om hebben gekeken, maar die nog wel een groen blaadje zouden lusten als de gelegenheid zich voordeed.

JACOB: Je bent niet wijs! Je bent zelf getrouwd, dat zegt al genoeg. En nou wil je ons ook nog tegen de lamp aan laten lopen, maar dat zal je nog niet zien gebeuren.

HORSTMAN: Zoiets kan je nooit weten... Zoiets komt op als een donderbui.

JACOB: Laat 't maar donderen! Hier slaat het niet in.

WIM: (*op*) Meneer, kunt u even komen, mevrouw Daalberg heeft een aanmerking op de rekening.

JACOB: Mijn hemel, die zeurkous. Nou Horstman, Leo houdt jou wel

even aan de praat. En als je zin hebt in een bakje koffie, loop je maar even naar de keuken. *(af)*

HORSTMAN: Is goed. *(tot Leo)* Zo jongen, dus jij hebt grote plannen.

LEO: Ja, de plannen zijn er wel, maar....

HORSTMAN: Kom, kom! Wees nou eens 'n kerel.

LEO: Vergeet niet, meneer Horstman, dat ik van mijn ooms afhankelijk ben.

HORSTMAN: Ja, maar daar mogen ze toch geen misbruik van maken. In zulke dingen moeten ze je vrijlaten.

LEO: U raadt nooit wat ze zo-even besloten hebben. Over zes weken mag ik met mijn vriendin voor de dag komen. En dan ook nog alleen als ik kan aantonen dat ze de volmaakte vrouw is, ook op het gebied van zaken. Pas dan zal over ons lot worden beslist.

HORSTMAN: *(lachend)* Die is mooi! Net iets voor die Kalkoentjes. En hoe moet je dat in 's hemelsnaam aantonen?

LEO: Wist ik dat maar. Dat zeggen ze er niet bij.

HORSTMAN: Hoe heet je vriendin?

LEO: *(glunderend)* Eefje van Elsen. Ze werkt bij Libora.

HORSTMAN: Je bedoelt die gezondheidswinkel op De Laat? Die zaak ken ik wel, ik kom daar wel eens. En haar ken ik ook. Zij helpt me wel eens in de winkel.

LEO: Ze heeft veel plezier in het zakenleven. O, als mijn ooms eens wisten wie ze was... We hadden ons al voorgesteld om samen iets moois te maken van dit duffe, antieke boeltje. Een mooie moderne zaak naar de eisen van de tijd.

HORSTMAN: Dus zij weten hier niks van en ze kennen Eefje ook niet?

LEO: Nee, over zes weken willen ze pas weten wie 't is. En ik zie ze er wel voor aan om expres allemaal gebreken en fouten in haar te zien. Vooral oom Hendrik.

HORSTMAN: *(peinst)* Zeg Leo! Daar kan je 'n geweldige grap mee uithalen! O, jongens, als dat zou lukken... Wat 'n grap!

LEO: Wat bedoelt u?

HORSTMAN: Kijk.... Nee, wacht es. Hier kunnen we dat niet bespreken. Kom, we gaan naar de keuken, koffie drinken. *(geheimzinnig lachje. Af met Leo)*

(Jacob op met Hendrik en mevrouw Reeser)

JACOB: Gaat u zitten, mevrouw eh.....

REESER: ...Reeser. Ik ben de onderhandelaar van vakbond FNV.

JACOB: Ah, mevrouw Reeser. Neemt u daar maar even plaats.

REESER: *(steeds kalm, correct, nu en dan ironisch)* Graag, dank u. *(gaat bij de tafel zitten. JACOB EN HENDRIK blijven staan)*

HENDRIK: U komt dus praten over die hongerloontjes hier?

REESER: Juist meneer, daarvoor kom ik. Zoals u weet hebben we reeds enige malen geprobeerd contact met u op te nemen, maar brieven beantwoordt u niet en telefoon heeft u niet eens.

HENDRIK: Ja, Wim heeft zo'n telefooning op zak maar wij beginnen d'r niet aan. En die mooie briefjes van u, die hebben we gelezen. Wel een stuk of zes, zeven.

REESER: Laten we het maar op vier houden. We zijn dus zeer geduldig geweest. (*JACOB EN HENDRIK kijken verbluft naar deze kordate vrouw*)

HENDRIK: (*zacht, nijdig tot Jacob*) Zeg jij nou ook eens wat!

JACOB: Zou het niet beter wezen als mevrouw eerst begint?

REESER: Graag. (*neemt papier uit de tas*) Ik zal beginnen met te constateren dat uw bedrijf minstens een jaar of vijf achter loopt met de hoogte van de salarissen.

HENDRIK: (*spottend*) Zeg liever 20 jaar!

REESER: Ik zeg ook *minstens*, meneer. Ik heb hier staan: Leo Nieuwland, 30 jaar, netto 950 euro per maand.

JACOB: Ja, maar hij eet hier ook wel eens.

REESER: (*kijkt Jacob bedenkelijk aan*) Dan, Wim de Nijs, 20 jaar. Netto 710 euro per maand. Damespersoneel hebt u niet?

HENDRIK: Om de dooie donder niet!

REESER: Ik overdrijf niet als ik zeg dat deze salarissen op z'n minst de helft omhoog moeten. En dat is dan exclusief de overuren.

JACOB EN HENDRIK: (*tegelijk*) WAT!! (*JACOB EN HENDRIK gaan ieder aan een kant van de tafel zitten*)

HENDRIK: En wat dacht u? Dat wij zo gek waren om dat te doen?

REESER: Pardon? Dat dacht ik helemaal niet. Ik weet het zeker! Laat ik u duidelijk waarschuwen: mocht u niet op onze eisen ingaan, dan zullen de gevolgen voor uw zaak minder aangenaam zijn.

HENDRIK: (*niet onder de indruk*) En wat voor gevolgen moeten dat dan wel niet wezen?

REESER: (*gaat staan en kijkt de heren strak aan*) Staking! (*stilte*) (*Jacob kijkt bedrukt, Hendrik begint te lachen*)

HENDRIK: Nee maar, die is goed... die is geweldig! En denkt u nou werkelijk dat onze jongens zich met zulke smerige praktijken in laten?

REESER: Dat dénk ik niet, ik weet het zeker.

HENDRIK: Mevrouw, daar is het gat van de deur!

REESER: Dat weet ik meneer, ik ben er door binnen gekomen. Ik weet nu welk vlees wij in de kuip hebben. (*loopt naar de deur*) Ik kom hier pas terug als de heren er zelf om vragen. Heren... (*af. Stilte. JACOB EN HENDRIK steken een sigaar aan en trommelen zenuwachtig met de vingers op tafel*)

JACOB: Nou denk jij zeker dat je slim geweest bent?

HENDRIK: Natuurlijk! Ik heb het weer gedaan!

JACOB: Die vrouw komt hier om fatsoenlijk met ons te praten.

HENDRIK: (*spottend*) Ja joh, roep haar terug! Ga voor d'r op de knieën!
Als je mij er maar buiten laat.

JACOB: En als we straks zonder onze jongens zitten?

HENDRIK: Laat ze maar oprassen! Dan nemen we ander personeel.

JACOB: Vreemde mensen die niks van onze winkel weten? Dan is onze goede naam heel gauw naar de filistijnen. Is het nou zo erg om er een paar euro meer bij te doen?

HENDRIK: Waarom trok jij je snuit niet effe open, toen dat wijf er net was? Dan zit je er maar een beetje bij als Piet Snot en dan laat je mij het woord doen.

JACOB: Als je dat mens eruit smijt, wat moet ik dan?

HENDRIK: Loop toch naar de maan, man. Ik wil er geen woord...

JACOB: (*onderbreekt hem*) Wel alle.... (*JACOB EN HENDRIK ruziën nog even door. Horstman komt binnen. Hij kucht hard*)

HORSTMAN: Aha! De beide Kalkoentjes in een vredig samen zijn! Ik stoor jullie toch niet?

HENDRIK: Wel nee, helemáál niet.

HORSTMAN: Wat ik zeggen wou, jullie komen vanavond toch ook, hè?

JACOB: Vanavond?

HORSTMAN: Ja, onze kaartavond toch?

JACOB: Is ook zo ja. Ja, natuurlijk komen we. Blijf je nog even?

HORSTMAN: Nee nee, ik moet er echt vandoor. Ik heb ook al in de winkel staan te praten. (*loopt naar de deur*) Hè, nou zou ik het toch bijna weer vergeten. Daar heb ik jullie al een paar keer naar willen vragen: Kunnen jullie misschien nog een leuke jongedame in de winkel gebruiken?

JACOB EN HENDRIK: Hè!?

HORSTMAN: Wat hè? Ik praat toch geen Engels?

JACOB EN HENDRIK: Een vrouw?

HENDRIK: Dat is zeker een grapje van je?

JACOB: Hoe kom je nou in vredesnaam op het idee: Een vrouw achter onze toonbank!

HENDRIK: Ben je wel goed bij je hoofd!?

HORSTMAN: Het lijkt verdorie wel alsof ik jullie vraag om ergens in te breken.

HENDRIK: Ben je misschien een uitzendbureau voor vrouwen begonnen?

HORSTMAN: Nee man, het is een bekende van me. Het is een meisje dat op zoek is naar een werkplek waar het rustig en kalm is. Ze wil

vooral dat ze in een nette zaak terecht komt. Ze wilde graag dat ik daar es naar uitkeek. Bij jullie is ze dan aan het beste adres, dacht ik zo.

JACOB: (*twijfelt*) Kent ze 't vak?

HENDRIK: (*verbaasd*) Ga jij hier echt serieus op in?

JACOB: (*boos*) Zeg maar niks meer, Horstman. 't Is al 'n uitgemaakte zaak. De baas wil 't niet hebben.

HORSTMAN: Rustig maar. Ik zal er niks meer over zeggen. Als ik had geweten dat het in 't verkeerde keelgat zou schieten...

HENDRIK: Dat vrouwenspul. Je hebt er vooral last van.

JACOB: Ja, maar denk nog eens aan het bezoek van mevrouw Reeser. Wie weet zitten we straks zonder personeel.

HENDRIK: (*bromt*) Hm! – Is ze ook lid van 'n vakbond?

HORSTMAN: Nee, dat geloof ik niet.

HENDRIK: Da's tenminste een klein lichtpuntje.

HORSTMAN: Ze hoeft geen vast dienstverband. En een dik salaris is ook niet nodig, als ze maar goed behandeld wordt.

HENDRIK: Kunnen we haar eerst even zien voordat we eventueel een besluit nemen?

HORSTMAN: (*lachend*) Natuurlijk.

JACOB: Hoe heet die dame?

HORSTMAN: Eefje van Elsen.

HENDRIK: Hou oud is ze?

HORSTMAN: Om en nabij de 25 jaar.

HENDRIK: Da's gevaarlijk!

HORSTMAN: Gevaarlijk? Voor jullie?

HENDRIK: Nee, man! Kom nou!

HORSTMAN: Voor Leo dan?

HENDRIK: Nee, die is al verkikkerd op 'n ander... de ezel. Ik bedoel eigenlijk Wim en de klanten. Het blijft een gevaar.

JACOB: Nou... één van ons tweeën is altijd in de winkel, toch?

HENDRIK: Wat jij wil. Ik wil niet voor de gevolgen instaan.

JACOB: Ik zou zeggen: laat haar maar es komen. Dan kunnen we altijd nog zien.

HORSTMAN: Mooi zo. Je zal er geen spijt van krijgen. 't Is 'n handig ding.

HENDRIK: Maar ze komt niet hier in het kantoor. Dat ze dat maar weet!

JACOB: We hebben haar hier ook helemaal niet nodig. We nemen haar voor de winkel.

HORSTMAN: Nou ja, dat kunnen jullie later allemaal nog wel bespreken. Ik zal haar de boodschap overbrengen. Bedankt alvast voor de vriendendienst. En ik zou zeggen: Tot kijk! (*grijnzend af*)

JACOB: (*na stilte*) 'n Hele verandering zal dat zijn.

HENDRIK: Hierzo... die krijgt nou al spijt.

JACOB: Ik zeg alleen maar dat het een hele verandering zal zijn, omdat we altijd alleen maar mannen in dienst hebben gehad. Maar zo'n staking, dat kon nog wel eens een heleboel ellende geven.

HENDRIK: Ach, jij met je staking. Bangmakerij, anders niks.

TRUI: (*op uit keuken*) Komen jullie koffie drinken?

HENDRIK: (*kortaf*) Nee, breng onze koffie hier maar.

TRUI: (*boos*) Mooi! En nóg 'n keer lopen. 'k Heb ook verder niks te doen! Wat is dat nou voor drukte, dat ik jullie koffie hier brengen moet? Jullie zitten hier toch niks te doen.

HENDRIK: 'n Stelletje luiwammesen, dat zijn wij!

TRUI: Nou, vaar maar niet zo uit, dat doe ik ook niet.

HENDRIK: Nee! Jij bent nog eens aardig tegen ons.

TRUI: Zeg, is d'r wat?

HENDRIK: (*boos*) Wat zal d'r wezen. Breng ons maar liever koffie!

TRUI: Wel verdraaid!

JACOB: (*sussend*) Ja, d'r is wat en daarom is Hendrik zo gezellig vandaag.

HENDRIK: Ja, en hij danst van plezier!

JACOB: Als het een beetje tegenzit hebben we hier over een week te maken met een staking.

TRUI: Wat? Zijn ze nou helemaal van lotje getikt? Staking? Waarom dat?

JACOB: Ze verdienen niet genoeg.

TRUI: Nou, dan geef je ze toch doodeenvoudig wat meer.

HENDRIK: (*ergert zich*) Doodeenvoudig! Dat ik daar zelf niet eerder aan gedacht heb. (*wijst op zijn kruk*) Alsjeblieft, mevrouw Trui, ga hier maar zitten. Volgens mij weet jij beter dan wie ook hoe deze toko moet worden gerund.

TRUI: Als je nou denkt dat je lollig bent, dan heb je het goed mis. Je bent weer knap vervelend vandaag. Aan één kant verbaast het me niks dat de jongens er het bijltje bij neer willen leggen, want jij bent de krenterigheid in hoogst eigen persoon. Als je broer er niet was, dan stond ik nog op 150 euro in de week.

HENDRIK: Geef die lieve broer van mij een zoen. Val 'm om zijn nek!

TRUI: En als ik je vader niet op z'n sterfbed had beloofd om als een moeder voor jullie te zorgen...

HENDRIK: Phoe!

TRUI: Nou, zeker phoe! Wees blij dat ik die belofte ben nagekomen.

HENDRIK: Jeeminee! Daar moet ik blij mee wezen!

TRUI: Vind jij maar eens een ander die je vuile sokken en onderbroeken

achter je kont opruimt, de boodschappen en de afwas voor je doet.
De godganse dag ben ik voor je in de weer.

HENDRIK: Ja, en dat moeten we wel zes maal op een dag horen.

TRUI: (*huilerig*) Nou, ik zal mijn mond wel houden.

HENDRIK: Goddank!...

TRUI: (*boos*) Moet jij jezelf nou horen...

JACOB: Stil maar, Trui. Hendrik is....

HENDRIK: Niet toerekeningsvatbaar! Dat wou je toch zeggen?

TRUI: Wat moet je er anders van zeggen? De taal die jij uitslaakt, lijkt werkelijk nergens op. Wat vind je zelf?

HENRIK: (*opvliegend*) Mens! Hoepel op, of... of... (*nijdig af*)

JACOB: Maak hem nou niet nog meer overstuur, want ik krijg er last mee.

TRUI: Moet ik me dan maar alles laten zeggen? Ik? Ik ben verdorie 60 jaar!

JACOB: Ik ben nog maar 55 en ik heb al veel meer van hem moeten slikken. Hendrik is altijd al een opvliegerig type geweest, dat weet je wel.

TRUI: Ik ben hier nog vanwege jou, maar anders... Ik werk me kapot in deze schandalige rommel en dan nog stank voor dank ook. Dat is toch niet te geloven. Nooit heb ik het es gezellig met al die zure kerels hier... Nooit eens aanspraak of afleiding.

JACOB: Ja, stop nu maar, je hoeft niet langer te klagen... (*aarzelt*)... Er komt hier een vrouw in de winkel werken... (*opgelucht*) Zo, dat is eruit!

TRUI: Wat zeg je nou? Een vrouw?? Hierzo? Hoe komt dat zo?

JACOB: 't Is 'n kennis van Horstman. Die vroeg het ons.

TRUI: Ach, God... Dat arme kind houdt het hier nog geen dag uit met zo'n driftkop als Hendrik. Ik heb het nu al met haar te doen.

JACOB: Ja, ik ben er eerlijk gezegd ook niet gerust op...

TRUI: 't Is te hopen dat haar ogen meteen open gaan, want dat wordt helemaal niks... Ik zal even koffie voor je brengen. (*gaat hoofdschuddend af*)

JACOB: (*tegen publiek*) Ze kon nog wel eens gelijk hebben. Ik moest dat meisje maar op de hoogte brengen van Hendrik z'n karakter. Het worden huilpartijen anders. Dat heb je met dat vrouwenvolk, die zijn direct van streek. 't Schijnt dat ze onbedaarlijk kunnen janken. (*Halverwege deze tekst is HANSJE Kalkoen opgekomen. Jacob heeft haar niet gezien*)

HANSJE: Wat sta je daar in jezelf over vrouwen te praten?

JACOB: Hé HANSJE... ben jij het? Kom erin meid.

HANSJE: Ik blijf niet lang hoor. M'n bruine bonen staan op het fornuis...

Is d'r wat? Je kijkt zo zuur.

JACOB: (*zakt neer op een stoel*) We krijgen hier misschien een vrouw in de winkel.

HANSJE: Een vrouw?! Hier in de winkel??

JACOB: Ja, niet om schoenen te poetsen. Wat denk jij ervan?

HANSJE: Dat zal vreemd zijn.

JACOB: Dat is alles wat je erover te zeggen hebt?

HANSJE: Geduldig... even nadenken... Tsja... Als het zo'n jong ding is, dan zou ik er niet voor wezen. Dat geeft last met de jongens hier. En als ze wat ouder is...

JACOB: (*tot publiek*) Dan geeft het last met ons.

HANSJE: Ik zou het niet doen. Kijk, zulke verstandige mannen zoals jullie... Nee, daar ben ik niet bang voor. Maar vrouwen van 30, 40 jaar, die kunnen zo bazig wezen.

JACOB: Dacht jij dat wij ons door zo'n meid op de kop lieten zitten?

HANSJE: Nee, precies, maar je zou er dan eentje moeten uitzoeken die...

JACOB: We hebben niks om uit te zoeken. Horstman kwam met 't voorstel. Het gaat om een meisje waar hij zich voor inspant. Hij vroeg ons of we haar in de winkel wilde nemen, dan was hij er zeker van dat ze goed terecht kwam.

HANSJE: Dat is ook zo. Als er hier in het dorp een nette zaak is, dan is die van jullie het wel.

JACOB: Dank je, HANSJE. Maar we zitten met een probleem: Hendrik z'n driftige natuur. Dat hoef ik jou niet uit te leggen.

HANSJE: Ja, dat heeft ie van z'n vader geërfd.

JACOB: De laatste tijd is het weer heel erg met hem. En dan met zo'n meisje erbij.

HANSJE: Ik zal hem dat wel aan z'n verstand brengen. Laat mij Hendrik maar even aanpakken.

TRUI: (*op met koffie*) Hé Hansje. Als ik dat had geweten, dan... wacht... (*wil af*)

HANSJE: Nee kind, laat maar. Ik moet nodig weer verder. Mijn bruine bonen staan op het fornuis te pruttelen. Staks branden ze nog aan. Is Hendrik binnen?

TRUI: Ik weet niet waar die zit. Dat is tegenswoordig net 'n halve wilde. En dat wil hier een vrouw in dienst nemen! Dat wordt moord en doodslag. Ik weet niet hoe ze het in hun hersens halen.

HANSJE: Ik moet je eerlijk zeggen dat ik d'r ook niks van begrijp.

JACOB: Nee maar, wat fijn dat jullie me zo bijstaan! Mooie dames zijn jullie. (*Trui hoofdschuddend af*)

HANSJE: Maar ga nou es zelf na, Jacob. Jullie hebben nog nooit een

vrouw in de zaak gehad.

JACOB: (*nerveus*) Hou maar op! Hou maar op! Het zit me tot hier. (*gebaart met horizontale hand onder de neus*) En anders moet Leo de zaak alvast maar overnemen. Ik begin er genoeg van te krijgen. Wat een tijden zijn dit... En wie weet zitten we volgende week zonder personeel.

HANSJE: Wat zeg je me nou? Gaan ze allemaal weg?

JACOB: Nee, het is nog veel erger: staking! Dat komt er ook nog bij.

HANSJE: Och, mijn hemel, wat maken we toch allemaal mee. Wat 'n geluk dat onze vader dood is. Dat had hij niet overleefd... (*ineens in paniek*) O nee... mijn bruine bonen!! Straks verbranden ze nog! (*vanuit de winkel horen we het geschreeuw van Hendrik*) Ojee, wat nou weer?

HENDRIK: (*woedend op*) Dat zullen we nog wel eens zien! Zulk schandalig, brutaal volk! Maar ik zal ze... (*ziet Hansje. Ineens andere toon*) O, hee, Hansje.

HANSJE: Ben je kwaad, Hendrik?

HENDRIK: Welnee, helemaal niet. Ik heb een gigantische lol!

HANSJE: Je moet je niet zo driftig maken, Hendrik.

HENDRIK: Hebben ze bij jou wel eens het bloed onder je nagels vandaan gehaald?

HANSJE: Vaak genoeg, maar dan begin ik niet meteen te piepen. Wat moet dat meisje wel niet denken dat hier strals over de vloer komt?

HENDRIK: Als ze daar niet tegen kan, dan moet ze maar wegblijven. Ik ben niet van plan om me voor zo'n geval te veranderen.

HANSJE: Dat zou ze eigenlijk van tevoren moeten weten.

HENDRIK: Nou, dat zal ik haar gerust wel zeggen, hoor. Daar hoeft je niet bang voor te zijn. En als ze daar niet tegen kan, dan hoepelt ze toch lekker op!

HANSJE: Af en toe ben je ook werkelijk onuitstaanbaar!

HENDRIK: Ja, het ligt weer aan mij natuurlijk! Ik ben de kwaaië stier hier! Begin jij nu ook al? Als je hier alleen komt om me uit te foeteren, dan kan je wat mij betreft meteen weer gaan.

HANSJE: Maar lieve man, je zegt net zelf dat je...

HENDRIK: Hansje! Hou je mond!

HANSJE: Wat?! Moet ik m'n mond houden voor jou?? Man! Je zou je de ogen uit je kop moeten schamen! Dat je zo doet tegen je bloedeigen zus. Wat ben jij een kerel, zeg!

HENDRIK: Hansje, ga alsjeblieft weg!!

HANSJE: (*schreeuwt*) Mij weggagen ook nog! Wel ja, waarom ook niet? Je zus wegtrappen uit het ouderlijk huis! Man, je hebt geluk dat ik van nature zo rustig ben... Tegen een ander zou je zoiets niet moeten

proberen! 't Is gewoon een schande. Jij komt nog in het gekkenhuis terecht!

HENDRIK: Breng me er alvast maar heen, dan zijn jullie allemaal van me af... dan heb je meteen ook mijn centen te pakken.

HANSJE: (*wordt niet goed van woede*) O, wat gemeen! Denk je nou werkelijk dat het mij om jouw centen te doen is?? Ik kan m'n eigen kont prima zonder jou redden, hoor! (*barst in snikken uit*) Wat een slechtheid. Het is niet om aan te horen. En dat van je eigen broer, die door dezelfde moeder groot is gebracht. Maar je bent nog niet van me af! Dit zal je moeten verantwoorden tegenover Jacob en...

HENDRIK: Ga nou maar gauw weg en vertel het op straat! Haal het personeel erbij! Laat het omroepen!

HANSJE: (*snikkend*) Dat zou ik moeten doen. Dat heb je verdiend! ...O nee!! Mijn bruine bonen staan nog op het fornuis! (*rent naar de deur*)

HENDRIK: Had daar maar een kwartier eerder aan gedacht!

WIM: (*op*) Meneer, hier is 'n zekere Eefje van Elsen... Ze is gestuurd door meneer Horstman. Ze zegt dat ze een afspraak met jou heeft.

HENDRIK: (*schrikt*) Hè, is dat nu al? Is daar zo'n haast bij?

WIM: Weet ik niet, meneer... Ik vroeg me wel af... Ik bedoel: u en een afspraak met een vrouw?

HENDRIK: Dat gaat je helemaal niks aan!

HANSJE: (*staat nog bij de deur. Nieuwsgierig*) Is dat haar?

HENDRIK: (*loopt nerveus heen en weer*) Ja, dat hoor je toch? Waar is die Jacob nou weer? Moet ik alleen met die meid praten?

HANSJE: (*loopt weer naar voren*) Hierzo, het wordt 'm nu al te heet onder de schoenen. (*lacht hard*)

HENDRIK: Hoe kom je daar nou bij? Bemoei je d'r niet mee! Ga jij nou maar naar je bruine bonen toe!

HANSJE: Laat haar niet zo lang wachten. Zeg haar maar gauw hoe het ervoor staat. Net had je nog het hoogste woord.

HENDRIK: Zou je je mond niet eens... (*ziet Wim staan*) Wat sta jij daar te lachen?

WIM: Ik moet toch weten wat ik tegen haar zeggen moet.

HENDRIK: Laat haar maar hier komen...

HANSJE: Zal ik eerst maar even met haar praten?

HENDRIK: Jij? Ben jij degene die d'r moet aannemen dan?

HANSJE: Wou je haar dan zélf zeggen wat voor dwarskop jij bent?

HENDRIK: Nee, ik zal 't jou laten zeggen! Dan weet ik zeker dat er niks van m'n reputatie over blijft. (*Jacob komt binnen*) Zo, ben je daar eindelijk? Nou, ze is er, hoor! Ze komt zo direct binnen.

JACOB: (*schrikt*) Nou al? Mijn hemel! (*loopt heen en weer*) Is het hier wel netjes genoeg?

HENDRIK: Leg gauw een kleed op de vloer! Breng de canapé hier!

HANSJE: (*geniet*) Wie gaat er het woord doen?

JACOB EN HENDRIK: (*tegelijk tot elkaar*) Jij natuurlijk! (*pauze*)
Waarom ik??

HANSJE: Dat begint al goed. Stil!

(*In de deuropening verschijnt Eefje. Het is een knappe vrouw en zeer smaakvol gekleed. Ze weet wat ze wil maar is niet brutaal*)

EEFJE: Dag mevrouw, heren.. Heb ik het genoeg met de heren Kalkoen te spreken?

H & J: (*blijven achter hun lessenaar. Frommelen aan hun kleding*) Ja...
ja....

EEFJE: (*stapt eerst op Hansje en dan op Jacob en Hendrik af en stelt zich voor*) Eefje van Elsen. Meneer Horstman heeft mij gestuurd.
(*Jacob en Hendrik kijken verwonderd naar hun hand. Stilte*)

HENDRIK: (*komt weer tot zichzelf. Tot Jacob*) Toe, zeg jij ook eens wat!

HANSJE: Wilt u niet even gaan zitten?

EEFJE: Nee, dank u, mevrouw. (*gaat voor de tafel staan*)

HANSJE: Ik ben Hansje, de ongetrouwde zuster van Hendrik en Jacob.
Nou, ik moet nodig weg, want m'n bruine bonen staan op het fornuis.
Ik wil jullie ook niet storen verder. Er moet natuurlijk wel het een en het ander besproken worden tussen u en mijn broers. (*Jacob en Hendrik seinen haar heftig dat ze moet blijven*) O... en denkt u dat het hier zal bevallen tussen al dat manvolk? Damespersoneel is d'r verder niet.

EEFJE: Ik zal het moeten ondervinden. (*kijkt om zich heen*) De omgeving zegt natuurlijk wel veel...

HANSJE: Hoelang werk je al, Eefje. Ik mag toch wel "je" zeggen hè?

EEFJE: O zeker. Ik heb tot nu toe in een gezondheidswinkel gewerkt bij Libora. Een hele grote zaak. Maar mijn voorkeur gaat uit naar een dorpszaak. Ze weten bij Libora dat ik wil veranderen. (*haalt een brief uit haar tas*) Hier heb ik een brief van de vestigingsmanager, de heer Ambriola, van de firma Libora. Misschien dat de heren het even willen inzien? (*Jacob en Hendrik durven het bijna niet aan te nemen. Hendrik neemt de brief aarzelend aan*)

HENDRIK: (*leest de brief*) Hm... heel mooi... als dat allemaal waar is...

EEFJE: Ik geloof niet dat meneer Ambriola redenen heeft om mijn capaciteiten te overdrijven, meneer Kalkoen.

HENDRIK: (*wringt zich in alle bochten*) O nee... zo bedoel ik het niet... ik wou zeggen... nou ja... Het ziet er mooi uit! Dat bedoel ik. (*geeft de brief aan Jacob*)

JACOB: (*leest even*) Ja, ja. Dus je kunt goed verkopen, lees ik. En eh

uitstekend met de klanten omgaan.

EEFJE: En boekhouden ook. Bij Libora heb ik een dubbele boekhouding ingericht.

JACOB: Ja... dat is gemakkelijk.

HANSJE: 'n Dubbele boekhouding, moet je daarvoor met z'n tweeën zijn? (*J&H kijken elkaar eens aan*) Nou ja, 't is nog maar de vraag of deze twee mannen met elkaar overweg kunnen... Niet iedereen is hetzelfde hè? (*Hendrik steekt dreigend zijn vinger omhoog*) Nee, Hendrik, 't is beter dat Eefje 't van tevoren weet. Eigenlijk zou je dit zelf zeggen, maar ik zal het maar doen: Kijk Eefje, mijn oudste broer is van nature nogal driftig.

HENDRIK: (*grijpt wanhopig naar zijn hoofd*) Hansje! Hou jij je d'r alsjeblieft buiten!

HANSJE: Laat Jacob het dan zeggen. Is Hendrik driftig of niet, Jacob?

JACOB: Och, Eefje begrijpt wel dat er in zo'n zaak wel eens wat voorvalt, dat eh...

EEFJE: Zeker meneer, we zijn allemaal mensen. (*kijkt Hendrik indringend aan*) Ik kan mij moeilijk voorstellen dat u zonder aanleiding....

HENDRIK: Natuurlijk niet! Zo erg is het niet met me. (*tegen Hansje*) En zou jij niet es om je bruine bonen denken?

HANSJE: Ach, lieve hemel! Dat is ook zo! Mijn bruine bonen. (*holt naar de deur*) Nou, Eefje, mocht het zover komen dat mijn broers jou aannemen, dan hoop ik op een prettige samenwerking. (*geeft hand*)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto